

ע'אדה אג'יל

דלאל חיכתה

ה-27 לדצמבר היה יום חורף יפה באוקספורד. היה קר, אבל השמים היו כחולים והשמש חיממה מעט. חופשת חג המולד עדיין היתה בעיצומה, ואנחנו התכוננו לבלות את היום במרכז העיר, כשביקשתי מבתי ע'אידה בת השתים-עשרה, שתדליק לרגע את אל-ג'זירה. מלים מעטות, באדום: התקפה אווירית מאסיבית של ישראל על עזה; 140 הרוגים; עשרות פצועים באורח אנוש. אין לי מושג איך הגעתי לטלפון. קולה של אמי היה כה חלש עד שכמעט אבד. חברתי הקרובה מנאל סיפרה שרבים נטשו את הבתים ויצאו לרחובות, בניסיונות להשיג מידע על קרוביהם ולהבין מה מתרחש. כולם מבולבלים. אחותי, לובנה, סיפרה על בתה יסמין בת השלוש שהסתובבה בבית ואצבעותיה תקועות באוזניה. סיפרתי לה שגם טארק עשה כך כשעוד היינו בעזה, והצבא היה פולש אליה. אבל לובנה אמרה: זה משהו אחר לגמרי.

כשהצלחתי להשיג את חברי ג'מאל בקושי יכולתי לשמוע את קולו. איפה אני תופסת אותך, שאלתי. בבית הקברות של מחנה ג'באליה. שתיקה. את מי הוא קובר? אבל איך אפשר בכלל לשאול. "אני קובר שלושה מבני משפחתי, שתי האחייניות שלי," הוא ענה לשאלה שלא נשאלה. הם היו כולם בטקס הסיום בתחנת המשטרה.

למחרת הגיעו חדשות נוספות. רבים מבני המחנה שלי נעדרו, ביניהם שניים מקרובי, סהרף ומחמוד. אבל בגלל ההפצצה אי אפשר היה להגיע לעזה כדי לחפשם בבתי החולים. אחר הצהריים קיבלתי את ההודעה: מחמוד אותר בבית החולים שיפא, ושם נמצאה גם גופתו של סהרף. רק לאחרונה החל סהרף לעבוד כשומר באוניברסיטה. באותו בוקר שבת ביקשו ממנו לחתום על מסמכים בתחנת המשטרה המרכזית. אביו, אבו וליד, בכה בלי סוף, ואי אפשר היה להרגיעו. הוא כל כך ציפה לרגע בו ישיג סהרף עבודה. משרה בעזה זה עניין רציני, ובעזה 2008 משרה משמעה חיים. "תמיד גערתי בו שימצא עבודה. הלוואי שהיו חותכים לי את הלשון. קחו את עיני, קחו את חיי, מי יחזיר לי את סהרף?"

מהא סיפרה לי על דלאל אבו עיישה, שכנתנו מתל אל הווא. הנערה נסה על נפשה יחד עם אביה ושלושת אחיה. הם ביקשו להגיע לבית החולים אל-קודס, זה שהופצץ מאוחר יותר. אולם במהלך מנוסתם נחת עליהם פגז שהרג את אביה ואחד מאחיה ופצע את האחרים. דלאל ניסתה להציל את הפצועים. היא חיפשה ומצאה בכיסו של אביה את הטלפון הנייד, והתקשרה לבית החולים. אבל האמבולנס שיצא לדרך לא הורשה לעבור. דלאל חיכתה ליד ההרוגים והפצועים, אבל פגז נוסף נחת עליהם, הרג את שני אחיה הנותרים ופצע את רגלה. היא החלה לזחול לעבר בית החולים, לאורך קירות הבתים ששימשו לה מסתור. הטלפון אבד בדרך, כך גילתה כשרצתה להתקשר שוב לבית החולים. לאחר שזחלה לאורך חצי קילומטר, נכנסה לאחת הדירות שעברה בדרכה והסתתרה בה. ארבעה ימים, בחשיכה, בקור, בלי אוכל, מדממת. היא נשארה שם, ושרדה. כשעמאד, בעל הדירה, חזר למקום, לאחר שהצבא פינה את האזור, מצא אותה שם, נחבאת בפינה, עוצרת את נשימתה מפחד החיילים הישראלים, שמא ייכנסו ויהרגו גם אותה. עמאד הסביר לה שהוא פלסטיני, שהוא מבקש לקחתה לבית החולים, אבל היא רק נענעה בראשה, לא אמרה דבר, והתעלפה.

אוקספורד, ינואר 2009

מאנגלית ענת מטר